

Ζήσης Κ. Ιωαννίδης, PhD

Είμαι ενεργειακός και περιβαλλοντικός σύμβουλος στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η εξειδίκευσή μου αφορά τον σχεδιασμό κτιρίων με μηδενική ενεργειακή κατανάλωση και την ανάπτυξη ενεργειακά αποδοτικών δομών. Διαθέτω εκτενή εμπειρία στη δημιουργία και υλοποίηση επιδοτούμενων προγραμμάτων, ενώ παράλληλα δραστηριοποιούμαι στον ιδιωτικό τομέα, συμμετέχοντας σε ενεργειακά και περιβαλλοντικά έργα στην Ελλάδα, τον Καναδά, την Κίνα και την Κύπρο. Επιπλέον, κατέχω τη θέση του Γενικού Γραμματέα στο Μητροπολιτικό Πάρκο «Αντώνης Τρίτσης» και είμαι ειδικός σύμβουλος στη Γραμματεία Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής της Νέας Δημοκρατίας.

Ρεκόρ ανόδου CO₂: Τι μας λέει το «άλμα» του 2024 και πώς αλλάζει την πολιτική

Όχι ένα, όχι δύο αλλά τρία καμπανάκια χτυπά η ανακοίνωση του Παγκόσμιου Μετεωρολογικού Οργανισμού (WMO) στις 15 Οκτωβρίου 2025. Η παγκόσμια μέση συγκέντρωση CO₂ αυξήθηκε από το 2023 στο 2024 κατά 3,5 μέρη στο εκατομμύριο, η μεγαλύτερη ετήσια άνοδος από τότε που ξεκίνησαν οι μετρήσεις, ανεβάζοντας τη συγκέντρωση του διοξειδίου του άνθρακα κατά 52% υψηλότερα από τα προβιομηχανικά.

Οι θερμότερες και ξηρότερες, πλέον, τροπικές ζώνες απορροφούν λιγότερο άνθρακα καθώς η βλάστηση υποφέρει από τη ζέστη και τη ξηρασία ενώ τα εδάφη εκλύουν περισσότερο CO₂ αντί να το δεσμεύουν. Παράλληλα, οι θερμότεροι ωκεανοί δεν μπορούν να διαλύσουν το CO₂ με την ίδια αποτελεσματικότητα και έτσι απορροφούν λιγότερο άνθρακα από την ατμόσφαιρα. **Το 2024 καταγράφηκε ως η θερμότερη χρονιά στα χρονικά και ο Σεπτέμβριος 2025 σημείωσε μέση θερμοκρασία επιφάνειας ωκεανών 20,72°C, πρωτόγνωρη για την εποχή.** Ένα σαφές σήμα ότι οι θάλασσες φορτίζονται θερμικά και χάνουν την ικανότητά τους να λειτουργούν ως φυσική καταβόθρα άνθρακα.

Σ' αυτό το ήδη επιβαρυσμένο υπόβαθρο ήρθαν να προστεθούν οι καταστροφικές πυρκαγιές στον Αμαζόνιο, οι χειρότερες των τελευταίων δεκαετιών. Σύμφωνα με το Joint Research Centre της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, **οι φωτιές του 2024 απελευθέρωσαν περίπου 790 εκ. tCO₂, ποσότητα συγκρίσιμη με τις ετήσιες εκπομπές μιας μεγάλης ευρωπαϊκής οικονομίας και περίπου επταπλάσια από τον μέσο όρο των δύο προηγούμενων ετών.** Μια τεράστια περιοχή τροπικού δάσους, όσο περίπου το μέγεθος του Βελγίου, μετατράπηκε από αποθήκη σε πηγή άνθρακα μέσα σε έναν χρόνο, εξαιτίας ενός συνδυασμού ακραίας ξηρασίας, υψηλών θερμοκρασιών και ανθρωπίνης αποψίλωσης.

Οι συνέπειες για την ενέργεια και τις υποδομές είναι **άμεσες**. Θερμότερος αέρας και νερά **μειώνουν την απόδοση ψύξης** σε θερμοηλεκτρικούς σταθμούς, data centers και κρίσιμες βιομηχανίες, ενώ την ίδια στιγμή

Ζήσης Κ. Ιωαννίδης, PhD

εκτοξεύουν τη ζήτηση για κλιματισμό στις πολύ ζεστές ημέρες. Το σύστημα ηλεκτροδότησης πιέζεται διπλά, **με χαμηλότερη παραγωγική απόδοση και υψηλότερες αιχμές ζήτησης**. Σε αυτό το περιβάλλον, **η εξοικονόμηση ενέργειας και η ευελιξία** δεν είναι αφηρημένες έννοιες αλλά η πρώτη γραμμή άμυνας. **Κάθε εξοικονομημένη κιλοβατώρα** μειώνει εκπομπές και αποσυμφορεί τις αιχμές, ενώ **τα προγράμματα απόκρισης ζήτησης** περιορίζουν την ανάγκη για ρυπογόνες εφεδρείες και θωρακίζουν τη σταθερότητα των δικτύων.

Με φόντο την **COP30 στο Μπελέμ της Βραζιλίας** και την ευρωπαϊκή δέσμη μέτρων **Fit for 55, το Σύστημα Εμπορίας Εκπομπών και τον Μηχανισμό Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα**, γίνεται φανερό ότι οι πολιτικές δεν μπορεί να βασίζονται μόνο στις ετήσιες εκπομπές αλλά πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι **οι ρυθμοί αύξησης του CO₂ έχουν τριπλασιαστεί** σε σχέση με τη δεκαετία του 1960 και το φετινό άλμα ξεπερνά κάθε προηγούμενο.

Η νέα πραγματικότητα μας ωθεί σε επιτακτικά, αναγκαία και συγκεκριμένα βήματα. **Ταχύτερες αδειοδοτήσεις** για έργα ευελιξίας και αποθήκευσης. **Υποχρεωτικά σχέδια ανθεκτικότητας** για υποδομές απέναντι σε καύσωνες και πυρκαγιές. **Κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας** στα νοικοκυριά ώστε να μειώνονται οι αιχμές και **αναβάθμιση των δικτύων διανομής** ώστε να αντέχουν σε υψηλότερες θερμοκρασίες. Κάθε καθυστέρηση αυξάνει το κόστος και ροκανίζει τον εναπομείναντα **προϋπολογισμό άνθρακα** για τον περιορισμό της υπερθέρμανσης στον 1,5-2°C.

Πράσινη μετάβαση και ενεργειακή διπλωματία στην περιοχή: Το ελληνικό παράδειγμα

Το Σάββατο 18 Οκτωβρίου 2025 συμμετείχα στο “**Youth Power in Climate Diplomacy: Southeast Europe on the Rise**”, σε πάνελ με θέμα «**Green Transition & Energy Diplomacy in the Region**». Η συζήτηση εστίασε στον ρόλο της Ελλάδας ως πυλώνα ενεργειακής ασφάλειας και πράσινης μετάβασης στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Σε μια περίοδο έντονης γεωπολιτικής αβεβαιότητας, η ενεργειακή διπλωματία μεταφράζεται σε συγκεκριμένες πολιτικές και επενδυτικές επιλογές. Η Ελλάδα συνδυάζει υπεύθυνη έρευνα υδρογονανθράκων νότια της Κρήτης και της Πελοποννήσου, σε συνεργασία με διεθνείς εταιρείες, με τον στόχο παραγωγής 82% της ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ έως το 2030. Παράλληλα, υλοποιούνται κρίσιμες υποδομές όπως ο FSRU Αλεξανδρούπολης, η διασύνδεση GRITA 2 με την Ιταλία και μεγάλα έργα αποθήκευσης, ενώ το Εθνικό Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχέδιο επιταχύνει τις αδειοδοτήσεις, προστατεύει τα οικοσυστήματα και ενισχύει την επενδυτική ασφάλεια. Με πάνω από 6 δισ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και νέα θεσμικά πλαίσια για το υδρογόνο, το βιομεθάνιο και τη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα, η χώρα οικοδομεί την πρώτη ολοκληρωμένη αλυσίδα χαμηλών εκπομπών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, αποδεικνύοντας ότι η πράσινη μετάβαση μπορεί να είναι ταυτόχρονα γρήγορη, ρεαλιστική και δίκαιη.

Ιδιαίτερη συζήτηση έγινε και για τον ρόλο των νέων. Η μετάβαση δεν είναι μόνο τεχνολογική, είναι βαθιά ανθρώπινη:

τα προγράμματα του TAA και οι εθνικές πολιτικές ανοίγουν νέες διαδρομές **για πράσινες δεξιότητες και θέσεις εργασίας** σε ΑΠΕ, έξυπνα δίκτυα, ενεργειακή αποδοτικότητα και κυκλική οικονομία. Χρειαζόμαστε όμως τους νέους όχι μόνο ως εργαζόμενους, αλλά και ως **συμμετέχοντες στην ενεργειακή διπλωματία**: μέσα από youth councils, πρακτικές, ανταλλαγές και συμμετοχή σε περιφερειακές πρωτοβουλίες.

Κλείνοντας, μοιράστηκα και μια πιο προσωπική διάσταση: η ενεργειακή διπλωματία δεν είναι μόνο νούμερα, στόχοι ή διαπραγματεύσεις. Είναι ο τρόπος με τον οποίο όλα αυτά μεταφράζονται σε **απτά οφέλη για τους πολίτες**. Η εμπειρία από την πράσινη μετάβαση της Ελλάδας έδειξε ότι η εμπιστοσύνη χτίζεται όταν οι χώρες παραδίδουν αποτελέσματα με συνέπεια, ισορροπώντας ανάμεσα στη φιλοδοξία και στον ρεαλισμό.

«Η κλιματική φιλοδοξία και ο ρεαλισμός δεν είναι αντίθετα. Είναι οι δύο όψεις της ίδιας στρατηγικής για μια ανθεκτική και ανταγωνιστική Ευρώπη.»

Νέοι, κλίμα και συμμετοχή: Από την ιδέα στην πράξη στο YCD Satellite Event

Την Παρασκευή 24 Οκτωβρίου 2025 είχα την χαρά να συμμετάσχω ως ομιλητής στο YCD «FROM IDEA TO IMPACT: YOUTH-LED CLIMATE SOLUTIONS IN OUR COMMUNITY». **Στόχος της συζήτησης ήταν να φέρει γύρω από το ίδιο τραπέζι τη νέα γενιά, φορείς πολιτικής και θεσμικούς εκπροσώπους**, ώστε να δούμε πώς οι ιδέες των νέων μπορούν να μετατραπούν σε χειροπιαστές λύσεις για το κλίμα.

Ως ΓΓ του Πάρκου «Αντώνης Τρίτσης», ανέδειξα πρώτα το ζήτημα της συμμετοχής των νέων στους θεσμούς. Τα τελευταία χρόνια βλέπουμε έντονες διακυμάνσεις: αυξημένη κινητοποίηση σε εθνικές εκλογές, αλλά και ιστορικά υψηλή αποχή στις ευρωεκλογές. Χαμηλή εμπιστοσύνη σε Βουλή και κόμματα, και ισχυρό αίσθημα ότι οι νέοι δεν εκπροσωπούνται επαρκώς. **Η εικόνα δεν είναι γενικευμένη αποχή από την πολιτική, αλλά από διαδικασίες που θεωρούνται άδειες περιεχομένου.** Για να αλλάξει αυτό, πρότεινα πιο ουσιαστικές μορφές συν-διακυβέρνησης, όπως **νεανικά συμβούλια με πραγματικό ρόλο**, συμμετοχικό προϋπολογισμό για δράσεις που σχεδιάζουν οι ίδιοι οι νέοι, καθώς και εργαλεία διαφάνειας και αναγνώρισης δεξιοτήτων.

Στη συνέχεια, παρουσίασα το Πάρκο Τρίτση ως **“εργαστήριο συμμετοχής” για την κλιματική πολιτική**. Με έκταση 1.200 στρεμμάτων το Πάρκο λειτουργεί ήδη ως ζωντανός κόμβος όπου η περιβαλλοντική εκπαίδευση συνδέεται με την τεχνολογία και τη δημιουργικότητα. **Τόνισα ότι οι νέοι δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται μόνο ως εθελοντές, αλλά ως συν-ερευνητές και συν-διαμορφωτές πολιτικής.**

Το YCD Satellite Event επιβεβαίωσε **ότι η κλιματική πολιτική δεν μπορεί να σχεδιάζεται χωρίς τους νέους στο κέντρο**. Όταν τους δίνεται πραγματικός χώρος να συμμετέχουν, οι πολιτικές γίνονται πιο δίκαιες, πιο αποτελεσματικές και πιο ανθεκτικές στον χρόνο.

«Οι νέοι δεν απέχουν από την πολιτική, απέχουν από τις άδειες διαδικασίες.»

Ζήσης Κ. Ιωαννίδης, PhD

HUMANNERA STAGE 2025: Από τα “-washing” στους κανόνες που φέρνουν αποτέλεσμα

Στο HUMANNERA STAGE 2025, σε μια σκηνή όπου συναντήθηκαν επιχειρήσεις, ΜΚΟ, Θεσμοί και νέα γενιά, μιλήσαμε για κάτι που όλοι διαισθάνονται: ότι η γλώσσα της βιωσιμότητας έχει γεμίσει “-washing”. **Greenwashing**, όταν βάφουμε «πράσινο» το αφήγημα χωρίς να αλλάζει η ουσία. **Pinkwashing**, όταν μιλάμε για δικαιώματα και ισότητα μόνο στην επικοινωνία. **Bluwashing**, όταν καλυπτόμαστε πίσω από το brand του ΟΗΕ ή γενικά της «βιωσιμότητας» χωρίς πραγματική συμμόρφωση. **Wokewashing**, όταν η κοινωνική ευαισθησία γίνεται στυλ, αλλά όχι δέσμευση. **Όλα αυτά είναι συμπτώματα μιας εποχής όπου οι σωστές λέξεις είναι**

εύκολες, όμως οι σωστές πράξεις παραμένουν δύσκολες. Η νέα γενιά το καταλαβαίνει αυτό πολύ καλά και γι’ αυτό δεν πείθεται πια με συνθήματα. Δεν της αρκεί να ακούει για «πράσινη μετάβαση» ή «ESG» θέλει να βλέπει λιγότερο πλαστικό στην καθημερινότητα, καθαρότερη ενέργεια στο σύστημα, διαφάνεια στην εφοδιαστική αλυσίδα, ουσιαστικές κοινωνικές πολιτικές και όχι απλώς φωτογραφίες από δράσεις ΕΚΕ. Θέλει αριθμούς, στόχους, χρονοδιαγράμματα, ανεξάρτητους ελέγχους. Με άλλα λόγια, ζητά να περάσουμε από το αφήγημα στους κανόνες.

Εκεί ακριβώς συνδέεται η συζήτηση για τα “-washing” με το πώς οργανώνουμε την πολιτική για την ενέργεια και το περιβάλλον. Στην παρέμβασή μου τόνισα ότι οι εκλογές γίνονται ανά τετραετία και οι εταιρείες λειτουργούν σε τρίμηνα, αλλά το περιβάλλον δεν «λογαριάζει» ημερομηνίες. Αν η κάθε αλλαγή κυβέρνησης ή διοίκησης ξήλωνε ό,τι είχε σχεδιαστεί πριν, δεν θα υπήρχε καμία συνέχεια στη βιωσιμότητα. Στην Ελλάδα, ευτυχώς, έχουμε ήδη κάποιες σταθερές ράγες που προσπαθούν να το αποτρέψουν αυτό. Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, το ΕΣΕΚ, έχει δεκαετή ορίζοντα και επικαιροποιείται περιοδικά, ώστε να μην ξεκινάμε από το μηδέν με κάθε νέα κυβέρνηση. Αντίστοιχα, το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και τα Περιφερειακά Σχέδια για τα απόβλητα δίνουν πολυετή συνέχεια σε έργα ενέργειας, αποβλήτων και κυκλικής οικονομίας. Αυτά τα εργαλεία λειτουργούν σαν ένας σταθερός «σκελετός» πολιτικής: οι άνθρωποι αλλάζουν, αλλά οι βασικές κατευθύνσεις μένουν.

Ακόμη πιο σημαντικό είναι ότι τις πραγματικά σταθερές ράγες τις βάζει σε μεγάλο βαθμό η Ευρωπαϊκή Ένωση: με οδηγίες και κανονισμούς που δεσμεύουν όλες τις κυβερνήσεις, με προγράμματα όπως το ΕΣΠΑ και το Ταμείο Ανάκαμψης όπου ελέγχεται αυστηρά τι θεωρείται «πράσινο», και με κανόνες όπως η Ταξινόμηση της ΕΕ και η αρχή Do No Significant Harm, που αν δεν τηρούνται, απλώς δεν υπάρχει χρηματοδότηση. Μαζί με εργαλεία όπως τα Guarantees of Origin και το EKOenergy στην ενέργεια, το EU Ecolabel και τα FSC/MSC στα προϊόντα, το EU Green Bond Standard, τη CSRD και τα Science Based Targets στα χρηματοοικονομικά, δεν μιλάμε πια για ωραίες εκθέσεις, αλλά για ένα πλαίσιο όπου οι αριθμοί, οι κανόνες και οι έλεγχοι έχουν πραγματικό βάρος.

Η πράσινη μετάβαση αξίζει κάτι περισσότερο από ωραία συνθήματα. Αξίζει κανόνες, μέτρηση και πραγματική λογοδοσία.